

Communicatieplan
Klimaat en Duurzaamheid

April 2024

YFK Research & Marketing

Samenvatting

De kerngroep Klimaat en Duurzaamheid (multidisciplinair team) vervult een belangrijke rol in het streven naar een duurzamere en klimaatbestendige toekomst voor de gemeente Weststellingwerf. Met de focus op energietransitie, circulaire economie en klimaat robuust wonen, werkt deze kerngroep zowel zelfstandig als in samenwerking met diverse netwerken aan deze thema's. Ondanks eerdere inspanningen van de gemeente bleef de zichtbaarheid en structuur in de communicatie rondom duurzaamheid en klimaatbehoud achter. Om deze uitdaging aan te pakken, heeft de kerngroep Klimaat en Duurzaamheid de opdracht gekregen om een communicatieplan voor 2022 – 2026 met bijgesloten jaaragenda te ontwikkelen.

Het communicatieplan

Het communicatieplan schetst in hoofdlijnen hoe we bewustwording, betrokkenheid en participatie van onze inwoners, ondernemers en de interne organisatie op korte termijn willen vergroten. Dit wordt bereikt door middel van drie deelstrategieën: actief informeren, faciliteren van dialoog en stimuleren van actieve deelname.

De communicatie richt zich primair op inwoners en secundair op bedrijven en de interne organisatie. Binnen deze doelgroepen concentreert het plan zich op meest kansrijke groepen die al interesse tonen in duurzaamheid of openstaan voor praktische oplossingen. Verwacht wordt dat de positieve invloed van deze groepen zich op langere termijn zal verspreiden naar een breder publiek.

De jaaragenda

In de jaarlijks op te stellen jaaragenda worden specifieke acties, projecten en publiekscampagnes benoemd. De communicatie is opgedeeld in basiscommunicatie, campagnecommunicatie en projectcommunicatie. De activiteiten voor 2024 zijn in dit plan vastgesteld. Voor 2025 en 2026 zullen de activiteiten en initiatieven in het eerste kwartaal van dat jaar worden uitgewerkt, waarbij dezelfde aanpak uit dit communicatieplan wordt gevolgd. Dit resulteert jaarlijks in een nieuwe jaaragenda.

Inhoudsopgave

1. **Achtergrond**
2. **Strategisch kader**
   - Strategiehuis
   - Communicatiedoelstelling
   - Waar richten we ons op?
3. **Boodschap**
4. **Doelgroepen**
   - Inwoners
   - Bedrijven
   - Interne organisatie
4. **Communicatiestrategie**
   - Rol van communicatie en participatie
   - Deelstrategie 1: Bewustwording
   - Deelstrategie 2: Betrokkenheid
   - Deelstrategie 3: Participatie
5. **Jaaragenda**
   - Basiscommunicatie
   - Campagnecommunicatie
   - Projectcommunicatie
7. **Budget**
8. **Governancestructuur**
   - Governance
   - Evaluatie

De opdracht: Communicatieplan Klimaat en Duurzaamheid met jaaragenda

- De kerngroep Klimaat en Duurzaamheid (multidisciplinair team) heeft als opdracht gekregen om een **communicatieplan** voor 2022 – 2026 met bijgesloten jaaragenda te ontwikkelen.
- In het communicatieplan schetsen we in hoofdlijnen hoe we **bewustwording, betrokkenheid** en **participatie** van onze inwoners, bedrijven en interne organisatie willen vergroten.
- In de jaarlijks op te stellen **jaaragenda** benoemen we de concrete activiteiten voor de basiscommunicatie, campagnecommunicatie en projectcommunicatie.
- Bij de vaststelling van het communicatieplan en de jaaragenda wordt de **stelpost Klimaat & Duurzaamheid** beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de communicatieactiviteiten. Er is al actie gezet op het activeren van de stelpost via de voorjaarsnota/kadernota en hierbij behorend collegevoorstel.
- De onderdelen van het communicatieplan zijn gebaseerd op diverse analyses. Raadpleeg de bijlagenbundel voor meer informatie.

gemeente Weststellingwerf

Strategiehuis: wat zijn onze bouwstenen?

Klimaatakkoord

Het Klimaatakkoord stelt als doel om de C02-uitstoot tegen 2030 met 55% te verminderen. Tegen 2050 moet de uitstoot van broeikasgassen met 95% zijn afgenomen in vergelijking met het niveau van 1990. Deze maatregelen zijn noodzakelijk om de opwarming van de aarde te beperken tot niet meer dan 1,5 graden Celsius.

Operationele doelen Klimaat & Duurzaamheid*

1. Focus op CO2 reductie via energiebesparing (“altijd doen maatregelen”).
2. Ambitie voor 2030: 20% besparing op aardgasverbruik in gebouwen en woningen ten opzichte van 2019 (Vanuit warmtetransitie visie OWO).
3. Communicatie en handelingsperspectief bieden.

**Wordt nog definitief vastgesteld.*

Pijler 1: Energietransitie

Projecten: Systeemstudie, OWO-energiebureau, C02-prestatieladder etc.

Pijler 2: Circulaire Economie

Projecten: twee pilots circulair bouwen, Diftar+, Schoonmaakdag, etc.

Pijler 3: Klimaat Robuust

Projecten: Soorten Management Plan, regenwater afkoppelen, groene schoolpleinen etc.

Communicatie = ondersteunend instrument

Het communicatieplan richt zich op de deelstrategieën bewustwording, betrokkenheid en participatie.

De jaaragenda omvat acties voor de basiscommunicatie, campagnecommunicatie en projectcommunicatie.

Het communicatiedoel

In 2024 worden de operationele klimaat- en duurzaamheidsdoelstellingen vastgesteld. Het communicatieplan ondersteunt dit programma. Om die reden wordt hieronder een voorlopig kwalitatief communicatiedoel beschreven, dat vervolgens concreter zal worden gemaakt.

“Ons doel is om de bewustwording, betrokkenheid en participatie met betrekking tot klimaat en duurzaamheid in Weststellingwerf te vergroten. Dit bereiken we door de doelgroepen proactief te informeren, dialoog te stimuleren, actieve deelname aan te moedigen en ruimte te bieden voor het nemen van eigen initiatieven.“

De doelstellingen voor de communicatieaanpak van projecten en activiteiten worden beschreven in het bijbehorende projectplan.

gemeente Weststellingwerf

WAAR RICHTEN WE ONS OP?

Weststellingwerf werkt op drie communicatie niveaus aan klimaat en duurzaamheid

- **Opgaveniveau**: dit niveau brengt de drie thema's en de bijbehorende projecten samen op organisatiebreed niveau. Hiermee bedoelen we communicatie die alle aspecten van duurzaamheid omvat.
- **Themaniveau**: we werken vanuit drie thema's, te weten: energietransitie, circulaire economie en klimaat robuust. Voorbeelden zijn de Friese Energietafel en Circulair Friesland.
- **Projectniveau**: dit omvat projecten die bijdragen aan de doelstellingen van het programma Klimaat & Duurzaamheid. Voorbeelden zijn het Soorten Management Plan, Systeemstudie en Schoonmaakdag.

Communicatie & samenwerken wordt beschouwd als ondersteunende facilitator aan deze drie thema's. Op de volgende pagina volgt een visueel overzicht van hoe deze niveaus tot elkaar verhouden.

Wat willen we overbrengen?

gemeente Weststellingwerf

Opgaveniveau

Samen werken we aan een groene, gezonde en duurzame gemeente. We stimuleren betrokkenheid door een laagdrempelige aanpak waarin iedereen kan meedoen. Door open dialoog, samenwerking met de gemeenschap en duurzame initiatieven creëren we een duurzame beweging. Als gemeente zijn we de schakel tussen beleid en inwoners, waarbij we ondersteunen, begeleiden en faciliteren in de route naar een duurzame toekomst. Intern inspireren we onze collega's, delen we kennis en stimuleren we initiatieven. Naar onze inwoners, gevestigde bedrijven en andere belanghebbenden zijn we transparant over onze resultaten en fungeren we als experts en vraagbaak voor duurzaamheidsvraagstukken.

	Energietransitie	Circulaire economie	Klimaat Robuust
Thema niveau	**We willen op een prettig manier blijven wonen en leven, dan is het nodig om op een duurzamere manier met energie om te gaan, zodat we minder C02 uitstoten.** **Dat betekent dat we onder andere:** • Energieverbruik verminderen; • Investeren in hernieuwbare energiebronnen; • De overstap maken van aardgas naar duurzame alternatieven; • Bewuster omgaan met onze mobiliteit.	**Door circulaire grondstoffen in te kopen en woningen te bouwen, besparen we nieuwe grondstoffen, energie en kosten.** **Dat betekent dat we onder andere:** • Projecten duurzaam uitvoeren; • Duurzame (woning)bouw stimuleren; • Zo weinig mogelijk afval produceren; • Producten hergebruiken; • Bewust grondstoffen (in)kopen.	**We moeten goed voor de natuur zorgen, omdat zij ons voorziet van grondstoffen die ons leven mogelijk maken.** **Dat betekent dat we onder andere:** • Klimaatadaptie bevorderen door regenwater af te koppelen; • Waterberging faciliteren; • Hittestress tegengaan door minder verharde ondergrond; • Meer groen op openbare locaties aanplanten; • Biodiversiteit behouden en ruimte creëren voor dieren en planten.
Project niveau	In ieder projectplan wordt specifiek de communicatieaanpak omschreven.	In ieder projectplan wordt specifiek de communicatieaanpak omschreven.	In ieder projectplan wordt specifiek de communicatieaanpak omschreven.

gemeente Weststellingwerf

Wie zijn de meest kansrijke doelgroepen?

Korte termijn: 2 jaar
Dit communicatieplan richt zich op de doelgroepen die al interesse tonen in duurzaamheidsinitiatieven of open staan voor praktische oplossingen, omdat zij als belangrijke ambassadeurs en voorlopers fungeren. Door ons op deze kansrijke groepen te richten, leggen we een stevige basis voor een grotere acceptatie en adoptie van duurzaamheidsinitiatieven in Weststellingwerf op de korte termijn.

Lange termijn: >5 jaar
Op de lange termijn streven we naar een domino-effect, waarbij de positieve invloed van deze ambassadeurs en voorlopers zich verspreidt naar bredere lagen van de samenleving en organisatie. Er wordt verwacht dat dit zal leiden tot een grotere betrokkenheid en participatie van de gehele gemeenschap op het gebied van duurzaamheid.

Inwoners
Primaire doelgroep
- **Klimaatbewuste inwoners**
- **Pragmatische inwoners**

Bedrijven
Secundaire doelgroep
- **Duurzaamheidspioniers**
- **Kostenbewuste bedrijven**

Interne organisatie
Secundaire doelgroep
- **College B&W**
- **Directie en management**
- **Teamleiders**
- **Beleidsmedewerkers**
- **Projectleiders en beheer**

Stakeholders
Secundaire doelgroep
- Nationale/regionale en lokale overheid
- Samenwerkingen/netwerken
- Offshore contractors/developers
- Media

Ondanks de focus op specifieke doelgroepen op zowel korte als lange termijn, is de communicatie toegankelijk voor de gehele samenleving. Weststellingwerf houdt daarom altijd rekening met en staat open voor reacties en behoeften van iedereen in de gemeenschap.

Communicatie en participatie gaan hand in hand

Communicatie en participatie zijn instrumenten om de omgeving te informeren over en te betrekken bij duurzaamheid. De diverse projecten dragen bij aan het behalen van de doelstelling; communicatie ondersteunt dit proces.

Met communicatie willen we de inwoners, bedrijven en interne organisatie inspireren en stimuleren om ander gedrag te vertonen.

Gedragsverandering kan alleen worden bereikt door goede communicatie in combinatie met (beleids)maatregelen. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van energiecoaches voor huishoudens die ondersteuning nodig hebben, het implementeren van wet- en regelgeving die particulieren verplicht om nieuwe huizen aardgasvrij te bouwen, en het introduceren van duurzaamheidsmaatregelen voor bedrijven waarmee zij binnen vijf jaar hun investering kunnen terugverdienen.

Op de volgende pagina’s worden de drie deelstrategieën voor communicatie toegelicht.

gemeente Weststellingwerf

Deelstrategie 1: Actief informeren

BEWUST WORDING

Bewustwording begint met goede informatievoorziening

We gaan organisatie breed communiceren over duurzaamheid waarin we de drie thema's en verschillende projecten verbinden.

Dit realiseren we door bewustwording te creëren van het belang van duurzaamheid en de stappen die de gemeente zet op gebied van klimaat en duurzaamheid zichtbaar maken.

De projecten dienen als bewijs van de inspanningen die Weststellingwerf levert om haar doelstellingen te realiseren. Deze omvatten zowel interne projecten als samenwerkingsverbanden, zoals binnen de OWO-gemeenten, evenals initiatieven die worden ontplooid in lokale dorpen en kernen. Waar het kan, haken we aan op actualiteiten en actiedagen.

Voorbeelden zijn de publicatie van de beleidsbrief, de websitepagina Klimaat en Duurzaamheid en het delen van testimonials/succesverhalen.

gemeente Weststellingwerf

Deelstrategie 2: Dialoog faciliteren

BETROKKEN HEID

We stimuleren open en constructieve dialoog

Dit houdt in dat we regelmatig de mening en ideeën van inwoners, bedrijven en medewerkers willen peilen om een goed beeld te krijgen van wat er leeft binnen de gemeenschap en welke duurzaamheidsthema's prioriteit hebben.

Door actief te luisteren naar de input van onze doelgroepen en hierop te reageren met passende maatregelen en initiatieven, willen we laten zien dat hun stem wordt gehoord en serieus wordt genomen.

We zullen diverse activiteiten en middelen inzetten om de dialoog te faciliteren. Voorbeelden zijn een korte enquête in de inwonersnieuwsbrief, een netwerk/kennisdag en de inzet van het Duurzaam Bouwloket.

gemeente Weststellingwerf

Deelstrategie 3:
Stimuleren actieve deelname

PARTICIPATIE

We willen de samenleving mee laten doen en ruimte bieden voor initiatieven

Inwonersparticipatie
We streven ernaar om inwoners de mogelijkheid te bieden om actief deel te nemen aan activiteiten die voortvloeien uit projecten of publiekscampagnes. Voorbeelden zijn deelname aan NK Tegelwippen 2024, Band op Spanning en Fiets naar je werk dag.

Overheidsparticipatie
Als gemeente willen we initiatieven vanuit de samenleving zoveel mogelijk ondersteunen door hen te helpen bij de uitvoering van hun plannen. Bij overheidsparticipatie wordt het tempo bepaald door de initiatiefnemer. Een voorbeeld hiervan is het dorps- en uitvoeringsplan Oldeholtpade.

De participatiewijzer van Weststellingwerf wordt als uitgangspunt genomen bij de uitvoering van deze deelstrategie. De gebiedscoördinator van klimaat een duurzaamheid speelt tevens een belangrijke rol.

gemeente Weststellingwerf

Soorten communicatie

De jaaragenda onderscheidt drie verschillende communicatielijnen voor de activiteiten en initiatieven die gepland zijn voor 2024, namelijk: basiscommunicatie, campagnecommunicatie en projectcommunicatie.

Voor 2025 en 2026 zullen de activiteiten en initiatieven in het eerste kwartaal van dat jaar worden uitgewerkt, waarbij dezelfde aanpak uit dit communicatieplan wordt gevolgd. Dit resulteert jaarlijks in een nieuwe jaaragenda.

Bij de uitwerking van deze soorten communicatie wordt consequent de communicatievisie van Weststellingwerf als leidraad gevolgd.

Basis communicatie

Dit omvat een doorlopende communicatiestroom om in verbinding te blijven met de doelgroep en zichtbaar te blijven.

Campagne communicatie

Dit betreft specifieke communicatiemiddelen die worden ontwikkeld en ingezet voor gerichte campagnes rondom duurzaamheidsinitiatieven of bewustwordingsacties.

Project communicatie

Hieronder valt alle communicatie die wordt gebruikt voor de promotie en verspreiding van informatie over projecten en initiatieven die worden uitgevoerd.

gemeente Weststellingwerf

Uitgangspunten communicatie

Doelgroep centraal
We communiceren vanuit het perspectief van de doelgroep.

Integrale communicatie
We hanteren één tone-of-voice en zorgen voor eenduidigheid in onze communicatie richting de doelgroep. Dit draagt bij aan de herkenbaarheid.

Gedragsbeïnvloedingstechniek
We stimuleren duurzaam gedrag door het inzetten van beïnvloedingsfactoren ‘motivatie’ en ‘gemak’ in de boodschap (Duwtje, 2022).

Tone-of-voice

Persoonlijk

We staan dichtbij de doelgroep. Daarom betrekken we de interne organisatie of gemeenschap actief bij het vormgeven van duurzame initiatieven. Waar mogelijk zetten we testimonials in zodat de communicatie in het perspectief van de gebruiker wordt gezet.

Herkenbaar en benaderbaar

We zijn gemakkelijk benaderbaar, zichtbaar in de omgeving en goed bereikbaar via diverse communicatiekanalen. Hierdoor wordt alle communicatie herkenbaar, wat ook bijdraagt aan het vinden van de juiste informatie en personen.

Simpel

We hanteren heldere en begrijpelijke taal, zodat onze boodschap direct duidelijk is. We vermijden ingewikkelde beleidstermen. We houden het kort en krachtig.

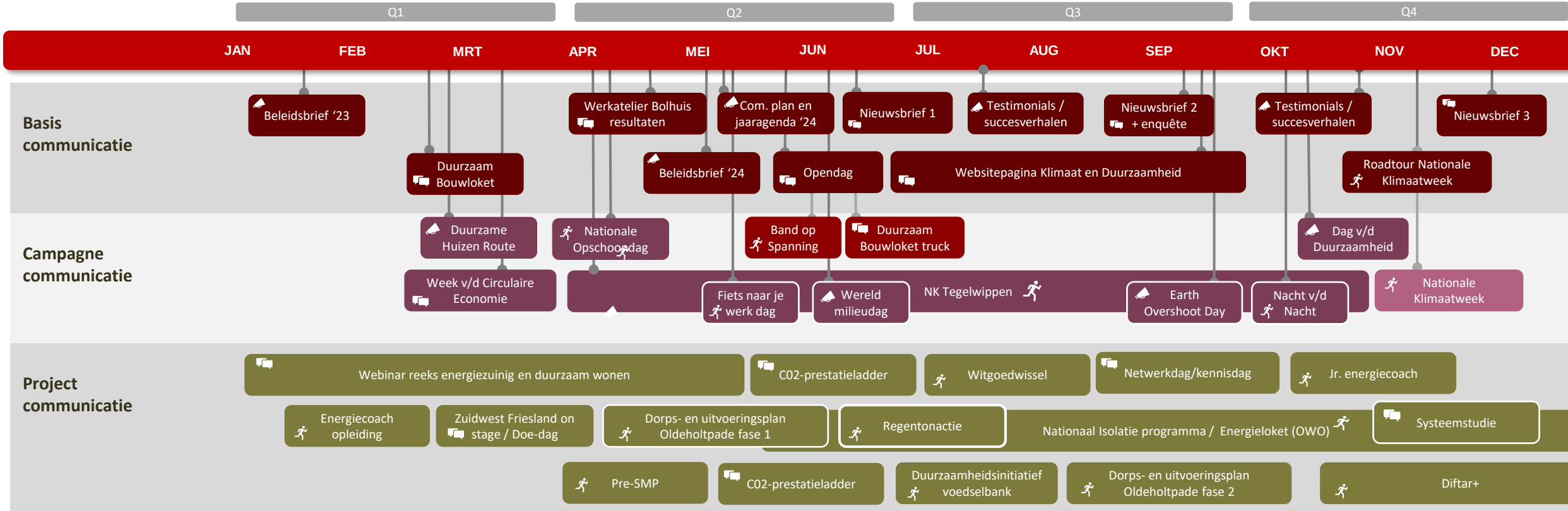
Positief

We benaderen de eindgebruiker op een positieve manier. In plaats van te focussen op mogelijke obstakels, leggen we de nadruk op oplossingen, kansen en nieuwe mogelijkheden.

gemeente Weststellingwerf

Jaaragenda | 2024

Hieronder volgt een visuele tijdlijn van de jaaragenda voor 2024. Het is een dynamisch overzicht en omvat ook projecten uit andere portefeuilles of samenwerkingen die raakvlakken hebben met klimaat en duurzaamheid. Eventuele periodewijzigingen waarin de communicatie plaatsvindt kan voorkomen.

Deelstrategie 1: Bewustwording (actief informeren)

Deelstrategie 2: Betrokkenheid (dialoog faciliteren)

Deelstrategie 3: Participatie (stimuleren actieve deelname)

gemeente Weststellingwerf

Communicatiebudget

Het communicatiebudget voor 2024 is € 25.000. Zie hieronder de budgetbegroting voor de realisatie van de communicatiemiddelen en activiteiten.

• **Band op Spanning**	€ 3.250,-	excl. btw
• **Duurzaam Bouwloket mobiele showroom**	€ 3.295,-	excl. btw
• **NK Tegelwippen**	€ 230,-	excl. btw
• **Roadtour Nationale Klimaat Week**	€ 5.000	excl. btw
• **Opendag**	€1.000	excl. btw
• **Fiets naar je werk dag**	€ 500,-	excl. btw
• **Nacht van de nacht**	€2.000	excl. btw
• **Netwerk/kennisbijeenkomst**	€2.500	excl. btw
• *Nader te bepalen*	*€ 7.225*	
Totaal 2024	**€ 25.000**	

Het budget vanaf 2025 bedraag structureel € 25.000 en wordt in het vierde kwartaal van 2024 vastgesteld.

Projectcommunicatie wordt vanuit het budget van het desbetreffende project vastgesteld en valt in dit communicatieplan buiten beschouwing.

gemeente Weststellingwerf

Governance en evaluatie

De effectiviteit van een communicatieplan wordt niet alleen bepaald door de uitvoering ervan, maar ook door het vermogen om de voortgang te monitoren en te evalueren. Op deze pagina wordt de governance en evaluatie toegelicht.

Governance

- De besluitvorming over het communicatieplan ligt bij het **college B&W**.
- Het **MT** heeft een voorbeeldfunctie en is verantwoordelijk voor het verzorgen van voldoende capaciteit en middelen voor de uitvoering.
- De **kerngroep Klimaat en Duurzaamheid** deelt gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het toezicht en de uitvoering van het communicatieplan.

Evaluatie

- **Periodieke evaluaties:** De kerngroep Klimaat en Duurzaamheid evalueert twee keer per jaar de voortgang van het communicatieplan. Indien nodig wordt de aanpak aangepast.
- **Lessons learned:** In januari wordt een eindevaluatie gepland van het voorgaande jaar, om bijsturingen zowel inhoudelijk als financieel tijdig door te voeren (inclusief het mogelijk aanvragen van aanvullend budget via de kadernota). Deze terugkoppeling omvat zowel de successen als de uitdagingen van de communicatie-inspanningen.